

Inauguració Fira de Sant Miquel 2010

Excma. Vicepresidenta 1a. del Congrés, Excm. Secretari d'Estat de Medi Rural i Aigua, Hble. Conseller d'Agricultura, Excm. President de la Diputació, President de la Comissió Delegada de la Fundació Fira de Lleida, Director General de la Fira, autoritats, expositors, agricultors i ramaders, senyores i senyors,

Rebeu la meua més cordial benvinguda a Lleida a aquesta 56a. edició de la Fira de Sant Miquel, en la qual també celebrem el 25 aniversari del Saló Internacional Eurofruit. Us desitjo una molt bona estada a Lleida i una bona Fira on pugueu assolir els vostres objectius. Enguany, també la Llotja s'ha incorporat al servei de l'activitat firal de Lleida, oferint un marc nou per a les seves activitats, com aquest acte d'inauguració, amb una imatge més actual, més de projecció futura, que, si em permeteu el comentari, dóna un aire renovat al que tenia fins ara el Palau de Vidre dels Camps Elisis, que tenia un cert regust de politburó en la presidència d'aquest acte. Potser aquesta sola aportació, superar el politburó, ja justifica la Llotja.

Fa un any que en ocasió de la inauguració de la Fira de Sant Miquel feia esment de l'actitud decidida dels expositors que, en un ambient de crisi creixent, van apostar per ser presents a la Fira, amb el resultat d'una plena ocupació dels espais disponibles i d'un creixement en el nombre de visitants. Doncs be, enguany els 349 expositors de tots els sectors, ocupen tot el recinte disponible de 26.500 m², en el qual tindran lloc 80 activitats paral·leles, entre jornades tècniques, reunions professionals, exposicions i demostracions, a les quals afegir les 29 activitats del Congrés Lleida Qualitat. Tot plegat ens confirma, novament, la ferma voluntat dels expositors en apostar per la importància d'aquesta Fira i, a l'hora, ens anima a veure un panorama menys gris per a la nostra economia a partir de l'any vinent.

En els darrers dies, la publicació de l'anuari comarcal de CatalunyaCaixa, posava de relleu que, en el transcurs de l'any 2009, tot i la davallada del valor afegit brut de l'economia catalana, amb un creixement negatiu del 4,1%, el conjunt de les Terres de Lleida va experimentar una disminució menor, el 2,1%. El millor comportament de l'economia lleidatana té la seva base, precisament, en l'agricultura i la ramaderia, i en el bon funcionament de les indústries agroalimentàries. Per a l'any en curs s'espera una disminució de només el 0,5%. I per a l'any vinent les previsions ja ens parlen d'un creixement, tot i que modest, de l'1%, també superior a la mitjana esperada per a Catalunya.

Resulta, doncs, evident el caràcter emergent del sector agroalimentari. I, per tant, cal impulsar-lo promovent la creació de noves indústries alimentàries, la innovació en els productes conreats i la seva qualitat. Si hi afegim la realització de programes imaginatius de comercialització, el creixement econòmic aportat pel sector seguirà en alça, donant un suport addicional al que Catalunya necessita per a sortir de la recessió. L'economia d'aquests anys de crisi ha provat el discurs kennedià que feien els darrers anys: no és què podem fer per nosaltres, sinó què realment Lleida, i els seus sectors productius, poden fer i, fan molt, per Catalunya. La innovació, des de la genètica fins a la comercialització és cabdal. En l'edició de l'any passat d'aquesta Fira feia menció de l'acte de col·locació de la primera pedra del Fruitcentre, al Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida, pel conseller

Llena, un centre que atendrà totes les fases de la producció fins al consum. Un centre que ja es perfila com un referent a nivell europeu. També en aquella oportunitat el Consell Executiu de la Generalitat va autoritzar la construcció al Parc de Gardeny d'una nova seu del departament d'Agricultura. Ara, amb la remodelació de l'edifici principal de l'antiga caserna d'artilleria, i amb dos edificis annexes per a laboratoris de sanitat animal i per a la seu de les empreses públiques del departament, trobem que ja tots dos edificis estan en avançat estat de realització. Amb aquests edificis Gardeny creix molt, hem acabat l'edifici del Centre de Difusió del Coneixement i estem fent ja el 4t Viver d'Empreses, aquest totalment innovador a nivell social i empresarial, doncs es destina a projectes de formació professional.

Pel que fa a la comercialització i internacionalització, el dimecres de la passada setmana el Consell Regulador de la denominació d'origen protegida "Pera de Lleida" va fer la presentació de la nova marca comercial, Edenia, que inclou les tres varietats de pera lleidatana, conference, blanquilla i llimonera. Vull remarcar que aquesta acció compta amb el suport de 10 empreses lleidatanes. Es tracta, doncs, de posar en marxa una nova dimensió en el màrqueting i la comercialització de les nostres produccions de fruita que, com és el cas de la pera, és líder en la fructicultura espanyola. L'assignatura de la massa crítica, la comercialització i la internacionalització l'estem aprovant en el sector fruiter.

En una direcció semblant es mouen altres manifestacions de promoció de les produccions de la nostra indústria alimentària. El mes vinent, entre els dies 15 i 17, celebrarem una nova edició de Cervisia, la Fira de la cervesa de Lleida. I la setmana següent, el dia 24 d'octubre, una segona edició de la Fira de la Verema Costers del Segre, en la qual participen 23 bodegues, que situa Lleida en les rutes del vi, que promou "l'Associació espanyola de ciudades del vino", facilitant la difusió de les pròpies produccions arreu del país, potenciant els nostres vins i generant un nou sector turístic d'alt valor afegit: l'enològic.

Un altre sector estratègic per a les nostres terres és l'oli, que fa anys que ha apostat per la qualitat, la diferenciació i la comercialització, marcant una tendència que en la meua opinió ha d'evolucionar cap a la promoció de nous usos, noves oportunitats i nous mercats. En el sector de la carn, estratègica a les terres de Lleida, especialment en el porc, sense oblidar el vacú, l'oví i l'avícola, s'han produït processos d'expansió empresarial i de compra d'empreses i marques, buscant una massa crítica, imprescindible per competir en mercats cada vegada més globals amb nous entrants potencials com són els països emergents del continent sudamericà. I en aquest breu repàs dels sectors no puc deixar de banda l'aigua i els regs: Lleida ha d'aprofitar el canal Segarra-Garrigues per fer un nou salt en l'agricultura com va fer amb els canals d'Urgell, d'Aragó i Catalunya, de Pinyana i l'Algerri-Balaguer. El desenvolupament integral del territori, fent un important salt en els conreus actuals i els nous i en la industrialització alimentària, és una necessitat a la que el Canal ha de contribuir si desenvolupem les oportunitats que aquesta obra ens aporta.

I, en aquest repàs, ara en el sector del reg, no puc deixar de recordar com a President del canal de Pinyana la necessitat de la segona fase de la modernització. Tinc aquí, a més a més, a les dues persones clau, el Conseller d'Agricultura i el Secretari d'Estat. Invertir en regs per modernitzar explotacions és clau en la nova cultura de l'aigua i

justament Pinyana és l'exemple de llibre d'haver fet ja una fase inicial d'aquest procés amb el Pacte de Pinyana. Ara els regants de l'horta de Lleida necessiten aquesta segona fase.

Un altre tema que, com el Secretari d'Estat i el Conseller coneixen molt be, preocupa de manera destacada a productors i a consumidors d'aliments, són les diferències entre els preus percebuts pels primers i els preus pagats pels segons. Com apuntava ara fa un any, el drama del responsable d'una explotació agrària és que la major part dels costos de producció venen fixats per mercats internacionals purament especulatius.

Aquest estiu passat, la crisi del cereal a Rússia, gran exportadora, ha fet trontollar els preus dels cereals, amb increments del 50% en el termini de dos mesos. Aquest increment no s'explica sinó per l'especulació als mercats. De fet, tot i la disminució de la collita en els països de l'est, les existències i estocs són suficient per evitar aquesta mena de muntanya russa (i mai millor dit) que desequilibra una bona part de produccions agroalimentàries bàsiques com el pa i la carn, especialment la del porc. Brussel·les ha de fer l'ús oportú de les reserves disponibles per a parar el cop. Al mateix temps, la Comissió Europea ha promès la regulació dels productes financers vinculats a matèries primes bàsiques alimentàries. En matèria de cereals, el nostre país té un interès especial en la regulació dels aspectes financers de la seva comercialització, per tal que som importadors nets, de manera que el preu local no pot sinó adaptar-se a l'internacional. Però el que pot afavorir, puntualment, els agricultors cerealistes, encareix els costos dels ramaders.

Això em porta, de manera inevitable, a parlar breument del futur de la PAC. La Comissió d'Agricultura del Parlament Europeu va aprovar, el proppassat 16 de juny, un document en el qual s'oposa a la retallada pressupostària de les polítiques agrícoles de la Unió, a partir de l'any 2014. La Comissió defensa, d'una banda que la PAC ha d'assegurar uns elevats nivells d'autoabastiment, evitant dependències foranes. I, d'altra banda, la regulació dels mercats d'aquestes matèries primes bàsiques és indispensable. Com acabem de veure, les importacions lluny de ser un mal menor poden acabar sent un mal major. La Comissió Europea s'ha compromès a presentar el proper 17 de novembre la seva proposta sobre la futura PAC. Mentrestant, agricultors i ramaders han d'orientar la seva activitat cap a la innovació (noves varietats), les denominacions d'origen (marques de qualitat i de seguretat alimentàries) i cap a una comercialització més valenta, unint esforços i emprant tècniques més efectives. Algunes d'aquestes coses ja les estem fent. D'una manera més intensa des de la darrera edició d'aquesta Fira. Justament en l'anterior edició de Sant Miquel es va celebrar per primera vegada el Mercat de Promoció i Venda Directa de Productes Agraris de Proximitat, amb una molt bona acollida per part dels visitants de la Fira. Una experiència a repetir, que ha generat tot un seguit de rèpliques en mercats a l'aire lliure celebrats mensualment a Lleida, a la Plaça de Sant Joan.

En l'edició d'enguany de la Fira, el departament d'Agricultura amb la col·laboració de la Diputació ens ofereix una nova dimensió d'aquests mercats de proximitat amb el "Saló de producte de qualitat i proximitat". Sens dubte, la gran novetat d'aquesta edició de la Fira de Sant Miquel. Com va explicar el conseller en la presentació del Saló la passada setmana, a més de tenir en compte els interessos dels expositors i els dels visitants, cal tenir cura, cada dia més, dels interessos d'aquells a qui va adreçat el producte final: els consumidors.

Tenim tots encara molts reptes i tasques a fer. Tots. Les empreses i les Administracions. Per a les empreses, els processos d'associacionisme empresarial, de compres i de fusions han de seguir endavant. Només han fet que començar. La massa crítica i el finançament addicional que aquests processos han d'aportar ens ha de permetre desenvolupar noves varietats adaptades als territoris, única forma de trobar l'excel·lència i diferenciació del producte base, i crear empreses, illes, espais de transformació tant en els sectors de la carn com de la fruita. No podem vendre només matèria prima, per ben elaborada i presentada que estigui: ara ens cal un pas més, la transformació, amb les seves derivades de diferent grau o gama per a la seva comercialització i internacionalització. Tenim feina tots, i per citar-vos només aquelles Administracions sobre les que hi tinc la responsabilitat: Fira de Lleida haurà d'anar amb la mateixa direcció que la producció, i n'hem parlat amb el Conseller, haurà d'evolucionar cap a ser el gran aparador de l'alimentació, no només de les matèries primes o màquines per al seu procés. Mercollleida, el nostre valuós instrument de formació de preus, haurà d'internacionalitzar-se més, a buscar aliances i contribuir també a difondre els productes i la qualitat dels nostres sectors agrícola i ramader.

El Parc Científic, properament integrat a Globalleida, ha de ser el gran nucli de coneixement i intel·ligència del sector agroalimentari, amb una encara major participació del sector privat i essent referència i prescriptor de la recerca i innovació dels nostres sectors productius. El que els Parcs de Davis són pel sector agroalimentari de Califòrnia, el Parc de Gardeny ha de ser per Catalunya.

Tenim feina, aquest nou món que ja no mira al Mediterrani ni a l'Atlàntic sinó al Pacífic no ha fet més que començar. I el sector alimentari és un dels que millor resistiran el canvi, és més, ha de ser agent actiu d'un canvi inevitable. Estic convençut que, de seguir pels camins de la innovació, la denominació d'origen, la qualitat, la massa crítica de les empreses, i la internacionalització, l'agricultura, la ramaderia i l'alimentació lleidatanes poden donar un gran salt endavant.

Amic Puxeu, amic Llena, seguim confiant que, amb el vostre suport, podrem assolir les fites necessàries. Com sabeu, agricultors, ramaders i industrials I també les administracions, seguirem posant l'esforç que calgui per aconseguir-ho. Moltes gràcies per la vostra atenció, i, un altre cop, ben vinguts a Lleida. Que tingueu una molt bona Fira de Sant Miquel.

Lleida, 30 de setembre de 2010

Àngel Ros i Domingo
Alcalde de Lleida